

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și de Diana Gondiu, reprezentanta legală a copiilor minori xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Svetlana Cobzac împotriva Dianei Gondiu, lui xxxxx, xxxxx și Nataliei Profir (succesori legali ai lui Serghei Cobzac), intervenienți accesorii Carolina Ungureanu și Olga Cobzac, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie, recunoașterea dreptului de proprietate la $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din proprietatea comună în devălmășie, partajul proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor judiciare,

împotriva încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Comrat, încheierii din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat și încheierii din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat

*(Dosarul nr. 2r-184/24
NR. PIGD 2-15006272-01-2r-15042024)*

Neprezentarea probelor care ar justifica admiterea cererii de scutire a apelantei de la plata taxei de stat. Restituirea cererii de apel, din motivul neînlăturării neajunsurilor în termenul de procedură stabilit de instanță

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central – jud. V. Carapirea
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat – jud. Ș. Starciuc, G. Colev, D. Fujenco

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și de Diana Gondiu, reprezentanta legală a copiilor minori xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 martie 2015, Svetlana Cobzac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Cobzac, prin care a solicitat recunoșterea dreptului de proprietate comun în devălmășie a soților Svetlana Cobzac și Serghei Cobzac (f. d. 1-3, vol. I).

2. Prin încheierea din 01 februarie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a înlocuit pârâtul Serghei Cobzac, cu succesorii lui în drepturi – Diana Gondiu, xxxxx, xxxxx și Natalia Profir (f. d. 31A, vol. II).

3. La 29 martie 2019, Svetlana Cobzac, a depus cerere de concretizare a acțiunii, intentate împotriva Dianei Gondiu, lui xxxxx, xxxxx și Nataliei Profir (succesori legali ai lui Serghei Cobzac) cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie, recunoașterea dreptului de proprietate la ½ cotă-parte ideală din proprietatea comună în devălmășie, partajul proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor judiciare (f. d. 33-42, vol. II).

4. Prin încheierea din 04 noiembrie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-au atras în proces, în calitate de intervenienți accesorii, Olga Cobzac și Carolina Ungureanu (f. d. 134, vol. II).

5. La 26 noiembrie 2021, Svetlana Cobzac, reprezentată de avocata Zinaida Aramă, a depus cerere cu privire la mărirea cuantumului pretențiilor din acțiune (f. d. 220-228, vol. II).

6. Prin hotărârea din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea. S-a recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Svetlana Cobzac și Serghei Cobzac asupra următoarelor bunuri: (i) teren agricol cu suprafața de 1,6141 ha, cu nr. cadastral xxxxx, (ii) teren pentru construcții cu suprafața de 0,05 ha, amplasat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, (iii) teren agricol

cu suprafața de 1,6215 ha, amplasat în extravilanul or. xxxxx, nr. cadastral xxxxx, (iv) teren pentru construcții cu suprafața de 0,0897 ha, situat în or. xxxxx, str. xxxxx, nr. cadastral xxxxx, (v) construcție comercială cu suprafața de 150 m², amplasată în or. xxxxx, str. xxxxx, nr. cadastral xxxxx, (vi) teren pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, amplasat în or. xxxxx, str. xxxxx, nr. cadastral xxxxx, (vii) casa de locuit cu construcțiile accesorii, amplasată în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, (viii) automobilul de model Great Wal Hover, nr. șasiu xxxxx, nr. motor xxxxx, anul fabricării 2007, n/î xxxxx, (ix) armă cu țeavă lisă model V. Bernardelli, calibru 12 x 76. S-a recunoscut dreptul de proprietate a Svetlanei Cobzac asupra ½ cotă-parte ideală din proprietatea comună în devălmășie a foștilor soți Svetlana Cobzac și Serghei Cobzac, asupra bunurilor: (i) teren agricol cu suprafața de 1,6141 ha, cu nr. cadastral xxxxx, (ii) teren pentru construcții cu suprafața de 0,05 ha, amplasat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, (iii) teren agricol cu suprafața de 1,6215 ha, amplasat în extravilanul or. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, (iv) teren pentru construcții cu suprafața de 0,0897 ha, situat în or. xxxxx, str. xxxxx cu nr. cadastral xxxxx, (v) construcție comercială cu suprafața de 150 m², amplasată în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, (vi) teren pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, amplasat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, (vii) casa de locuit cu construcțiile accesorii, amplasată în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, (viii) automobilul de model Great Wal Hover, nr. șasiu xxxxx, nr. motor xxxxx, anul fabricării 2007, n/î xxxxx, (ix) armă cu țeavă lisă model V. Bernardelli, calibru 12 x 76. S-a partajat proprietatea comună în devălmășie a foștilor soți Cobzac Svetlana și Cobzac Serghei în ½ părți. S-a atribuit în proprietate Svetlanei Cobzac: (i) ½ parte ideală din terenul agricol cu suprafața de 1,6141 ha, cu numărul cadastral xxxxx cu valoarea de 181 139 de lei, (ii) ½ parte ideală din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,05 ha, amplasat în or. xxxxx str. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx cu valoarea de 80 100 de lei, (iii) ½ parte ideală din terenul agricol cu suprafața de 1,6215 ha, amplasat în extravilanul or. xxxxx cu numărul cadastral xxxxx, cu valoarea de 181 981 de lei, (iv) ½ parte ideală din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0897 ha construcție comercială cu suprafața de 150 m², situat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, cu valoarea de 2 037 428 de lei, (v) ½ parte ideală teren pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, cu nr. cadastral xxxxx, casa de locuit cu construcțiile accesorii, cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasat în or. xxxxx, str. xxxxx cu valoarea de 239 300 de lei. S-a atribuit în proprietate succesorilor legali ai lui Serghei Cobzac – Diana Gondiu, xxxxx, xxxxx, Natalia Profir: (i) ½ parte ideală din terenul agricol cu suprafața de 1,6141 ha, cu nr. cadastral xxxxx, cu valoarea de

181 139 de lei, (ii) ½ parte ideală din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,05 ha, amplasat în or. xxxxx str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, cu valoarea de 80 100 de lei, (iii) ½ parte ideală din terenul agricol cu suprafața de 1,6215 ha, amplasat în extravilanul or. xxxxx, nr. cadastral xxxxx, cu valoarea de 181 981 de lei; (iv) ½ parte ideală din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0897 ha, construcție comercială cu suprafața de 150 m², situat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx, cu valoarea de 2 037 428 de lei, (v) ½ parte ideală teren pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, cu nr. cadastral xxxxx, casa de locuit cu construcțiile accesorii cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasat în or. xxxxx, str. xxxxx, cu valoarea de 239 300 de lei. Partajarea bunului mobil: (i) automobilul de model Great Wal Hover nr. șasiu xxxxx, nr. motor xxxxx, anul fabricării – 2007, n/î xxxxx, (ii) armă cu țeavă lisă model V. Bernardelli calibru 12 x 76, s-a dispus a fi efectuată prin vânzare în modul stabilit de coproprietari și succesorii legali ai acestora, cu distribuirea prețului proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei. S-a încasat de la succesorul pârâtului Serghei Cobzac – Diana Gondiu, care reprezintă și interesele succesorilor legali minori xxxxx, data nașterii – xxxxx și xxxxx, data nașterii – xxxxx, în beneficiul Svetlanei Cobzac, cheltuielile de judecată suportate în sumă de 25 958,52 de lei. S-a încasat de la succesorul pârâtului Serghei Cobzac, Natalia Profir, în beneficiul Svetlanei Cobzac, cheltuielile de judecată suportate în sumă de 8 652,84 de lei. S-a încasat de la Svetlana Cobzac în beneficiul statului taxa de stat, în sumă de 301,69 de lei. S-a încasat de la Diana Gondiu în beneficiul statului taxa de stat 905,07 lei. S-a încasat de la Natalia Profir în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 301,69 lei. (f. d. 71-74, 88-104 vol. III).

7. La 20 ianuarie 2023, Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, solicitând *inter alia* scutirea parțială de la achitarea taxei de stat (f. d. 81-87, vol. III).

8. Prin încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, cererea depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, cu privire la scutirea parțială de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu și s-a

acordat apelantei un termen de 10 zile, din momentul recepționării copiei încheierii, pentru prezentarea cererii de apel suplimentare motivate și dovada de plată a taxei de stat, în sumă de 18 750 de lei (f. d. 124-126 verso, vol. III).

9. La 01 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, a depus cerere de apel suplimentară împotriva hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central (f. d. 139-149 verso, vol. III). Totodată, la cererea de apel suplimentară, a fost anexată o cerere cu privire la scutirea parțială de la achitarea taxei de stat (f. d. 150-156, vol. III).

10. Prin încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu și s-a acordat repetat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii, pentru achitarea taxei de stat, în mărime de 18 750 de lei (f. d. 158-165, vol. III).

11. Prin încheierea din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Comrat, a fost restituită cererea de apel depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 174-177 verso, vol. III).

12. La 25 martie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, a declarat recurs împotriva încheierilor din 29 februarie 2024, 13 decembrie 2023 și 09 octombrie 2023 ale Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor contestate, cu soluționarea prin decizie a problemei ce ține de scutirea integrală sau parțială a apelantei de la plata taxei de stat și, în rest, restituirea cauzei civile în instanța de apel, pentru judecarea în fond a apelului (f. d. 193-208, vol. III).

13. În motivarea recursului, a indicat că motivele indicate de către instanța de apel, în argumentarea soluției privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, sunt neîntemeiate și constituie o consecință a aprecierii eronate a circumstanțelor cauzei.

14. De asemenea, recurenta a calificat drept neîntemeiate și concluziile instanței de apel, în partea ce ține de restituirea cererii de apel.

15. Recurenta a obiectat că încheierile contestate îi încalcă dreptul de acces liber la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil.

16. Totodată, recurenta a reiterat temeiul în virtutea căruia a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, precum ar fi starea sa financiară precară, lipsa unui loc de muncă stabil în xxxxx, inflația majoră din xxxxx, existența a doi copii minori aflați la întreținerea dânzei, *etc.*

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

18. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

19. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

20. Art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„(1) Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.”

21. Art. 84 din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.”

22. Art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.”

23. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„(1) Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

24. Art. 368 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de apel):

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

25. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

26. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

27. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

28. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurenta s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 17 și a depus în termen recursul, or, copia încheierii din 29 februarie 2023 a Curții de Apel Comrat a fost recepționată de către reprezentantul recurente, avocatul Sergiu Coptu, la 11 martie 2024,

potrivit avizului poștal de recepție (f. d. 182, vol. III), iar cererea de recurs a fost depusă la 25 martie 2024 (f. d. 209, vol. III).

30. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor contestate ale instanței de apel, din motivele ce succed.

31. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe, emis de către Judecătoria Cimișlia, sediul Central, a fost pronunțat la 21 decembrie 2022 (f. d. 71-74, vol. III).

32. Ulterior, la 20 ianuarie 2023, Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, solicitând *inter alia* scutirea parțială de la achitarea taxei de stat (f. d. 81-87, vol. III).

33. Prin încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, cererea depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, cu privire la scutirea parțială de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu și s-a acordat apelantei un termen de 10 zile, din momentul recepționării copiei încheierii, pentru prezentarea cererii de apel suplimentare motivate și dovada de plată a taxei de stat, în sumă de 18 750 de lei (f. d. 124-126 verso, vol. III).

34. La 01 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, a depus cerere de apel suplimentară împotriva hotărârii din 21 decembrie 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central (f. d. 139-149 verso, vol. III). Totodată, la cererea de apel suplimentară, a fost anexată o cerere cu privire la scutirea parțială de la achitarea taxei de stat (f. d. 150-156, vol. III).

35. Prin încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu și s-a

acordat repetat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii, pentru achitarea taxei de stat, în mărime de 18 750 de lei (f. d. 158-165, vol. III).

36. Prin încheierea din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Comrat, a fost restituită cererea de apel depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f. d. 174-177 verso, vol. III).

37. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că partea apelantă a dispus de un timp suficient pentru achitarea taxei de stat, în mărime de 18 750 de lei, stabilită prin încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, însă apelanta a omis să remedieze neajunsul respectiv, în pofida înștiințării legale a reprezentantului acesteia, fapt ce condiționează restituirea cererii de apel, în ordinea prevăzută la art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

38. Verificând legalitatea încheierilor instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depuse de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu, din motivul neînlăturării în termen și volum deplin a neajunsurilor stabilite de către instanța de apel prin încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat.

39. În cele ce urmează, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție urmează să supună aprecierii legalitatea în parte a fiecărei încheieri contestate de către recurent, întru consolidarea soluției adoptate.

(i) Cu referire la legalitatea încheierii din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea apelantei privind scutirea parțială de la plata taxei de stat și acordat termen în vederea înlăturării neajunsului

40. Completul de judecată observă că, în motivarea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat, apelanta a invocat motivul stării financiare precare și imposibilitatea achitării integrale a taxei de stat de stat la depunerea apelului.

41. În același timp, Completul de judecată relevă că, deși a invocat starea materială precară, apelanta nu și-a întemeiat aceste susțineri pe nicio probă

sau înscris confirmativ ce ar justifica admiterea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat.

42. Or, în sensul prevederilor inserate la art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 22 din prezenta decizie, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către instanța judecătorească de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei *doar în prezența probelor prezentate în vederea confirmării situației materiale descrise.*

43. Astfel fiind, simpla trimitere la o pretinsă stare materială nesatisfăcătoare denotă caracterul pur declarativ și neîntemeiat al cererii.

44. Suplimentar, Completul de judecată remarcă și faptul că deși apelanta a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, aceasta a omis să indice cuantumul exact pe care este disponibilă să îl achite din valoarea integrală a taxei de stat, cu prezentarea materialului probator corespunzător.

45. Prin urmare, Completul de judecată atestă corectitudinea soluției instanței de apel, oferită prin încheierea din 09 octombrie 2023, prin respingerea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat și oferirea unui termen pentru înlăturarea neajunsului respectiv, în vederea achitării taxei de stat în sumă de 18 750 de lei.

(ii) Cu referire la legalitatea încheierii din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă a doua cerere a apelantei privind scutirea parțială de la plata taxei de stat și acordat, în mod repetat, un termen în vederea înlăturării neajunsului

46. Completul de judecată notează că, în textul cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat din 01 noiembrie 2023, apelanta a invocat lipsa unui loc de muncă stabil în xxxxx, existența a doi copii minori aflați la întreținerea dânzei, aflarea dânzei la întreținerea parțială a surorii sale, *etc.*

47. Totodată, a specificat că plata taxei de stat în sumă de 18 750 de lei ar presupune lipsirea acesteia de toate sursele de existență pe o perioadă îndelungată.

48. Completul de judecată constată că și de această dată, apelanta a invocat starea materială precară, coroborată cu unele circumstanțe de ordin familial, însă care, la fel, comportă un caracter declarativ, or, nicio circumstanță pe care a fost întemeiată cererea de scutire parțială nu și-a găsit confirmarea prin probe sau înscrisuri concrete.

49. Mai mult, în pofida faptului că în cererea repetată de scutire parțială apelanta a indicat că ar fi disponibilă să achite suma de 5 000 de lei din valoarea totală a taxei de stat, din materialele cauzei nu rezultă că apelanta ar fi achitat suma indicată în termenul acordat de instanța de apel și nici ulterior, astfel încât Completul de judecată califică și această alegație a apelantei, ca fiind una declarativă.

50. Or, potrivit unei jurisprudențe constante, în cererea de scutire, persoana fizică va expune circumstanțele care justifică solicitarea ei și va anexa actele confirmative ale acestor circumstanțe.

51. De altfel, dreptul de acces la un „tribunal”, în sensul art. 6 § 1 al Convenției, urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

52. În atare circumstanțe, Completul de judecată consideră justă soluția instanței de apel, expusă prin încheierea din 13 decembrie 2023, prin respingerea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat și oferirea unui nou termen pentru înlăturarea neajunsului respectiv, în vederea achitării taxei de stat în sumă de 18 750 de lei.

(iii) Cu referire la legalitatea încheierii din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost restituită cererea de apel, din motivul neachitării taxei de stat în termenul acordat prin încheierea din 13 decembrie 2023

53. Completul de judecată constată că copia încheierii din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat a fost recepționată de către reprezentantul apelantei, avocatul Sergiu Coptu, la 21 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție nr. DS8005368505AS (f. d. 167, vol. III).

54. Drept urmare, termenul de 10 zile pentru achitarea taxei de stat a început a curge din 22 decembrie 2023, ziua imediat următoare recepționării încheierii și urma să expire la 31 decembrie 2023.

55. Dat fiind faptul că 31 decembrie 2023 a fost zi de duminică, prin urmare, zi nelucrătoare, iar 01 ianuarie 2024, zi de sărbătoare nelucrătoare prevăzută la art. 111 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, ultima zi a termenului de procedură se constată a fi data de *02 ianuarie 2024* (zi de marți), ca următoarea zi lucrătoare.

56. Cu toate acestea, apelanta a omis să remedieze neajunsul identificat în cererea de apel, în termenul acordat de către Curtea de Apel Comrat prin încheierea din 13 decembrie 2023, în pofida faptului că procedura legală de înștiințare judiciară a fost respectată, iar acest fapt atrage sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

57. Relevanță situației juridice respective prezintă și prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora *culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții*.

58. În consecință, instanța de recurs consideră judicioasă soluția adoptată prin încheierea din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Comrat privind restituirea apelului declarat de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și Diana Gondiu, reprezentanta legală a minorilor xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu.

59. În context, instanța de recurs notează că apelanta avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (cauza *Van Harn v. Germania*, 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile de acces la instanță prin valorificarea dreptului său la o cale de atac, cu respectarea exigențelor legale.

60. Completul de judecată reamintește că Articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (*Perez v. Franța [MC]*, nr. 47287/99 din 12 februarie 2004, § 80; *Loupas v. Grecia*, nr. 21268/16 din 20 iunie 2019, § 37; *Capacchione v. Republica Moldova* din 30 noiembrie 2021, § 19).

61. De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene pentru Drepturile Omului, acest articol obligă instanțele să își motiveze deciziile sale. Întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie analizată în lumina circumstanțelor fiecărei cauze. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procedura judiciară poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (*Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia*, nr. 78108/14 din 25 februarie 2020, § 71 și cauzele citate în aceasta; *Caraman v. Republica Moldova* din 16 februarie 2021, § 23).

62. În conjunctura enunțată și având în vedere că încheierile din 29 februarie 2024, 13 decembrie 2023 și 09 octombrie 2023 ale Curții de Apel Comrat au fost emise în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierile recurate.

63. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Diana Gondiu, succesoare în drepturi a lui Serghei Cobzac și de Diana Gondiu, reprezentanta legală a copiilor minori xxxxx și xxxxx, reprezentată de avocatul Sergiu Coptu.

Menține încheierea din 29 februarie 2024 a Curții de Apel Comrat, încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Comrat și încheierea din 09 octombrie 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Svetlana Cobzac împotriva Dianei Gondiu, lui xxxxx, xxxxx și Nataliei Profir (succesori legali ai lui Serghei Cobzac), intervenienți accesorii Carolina Ungureanu și Olga Cobzac, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie, recunoașterea dreptului de proprietate la ½ cotă-parte ideală din proprietatea comună în devălmășie, partajul proprietății comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor judiciare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni